

Хом'як Іван Васильович,

аспірант кафедри публічного управління та адміністрування,

Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника

м. Івано-Франківськ, Україна

ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОЄКТІВ ГРОМАД

Актуальність проблематики фінансового забезпечення проєктів громад полягає в їх вирішальній ролі у забезпеченні сталого розвитку та підвищенні якості життя мешканців на місцевому рівні. Зростання інтересу громадськості та владних структур до реалізації проєктів у сфері інфраструктури, освіти, охорони здоров'я, екології та інших сфер, що безпосередньо впливають на благополуччя мешканців, робить цю проблематику більш актуальною та вимагає системного підходу до її вирішення. Формулювання завдання дослідження полягає у визначенні ключових факторів, що впливають на ефективність фінансового забезпечення проєктів громад, а також у виявленні оптимальних стратегій управління фінансовими ресурсами для забезпечення успішності цих проєктів. Такий аналіз дозволить не лише розкрити основні виклики та проблеми у даній сфері, а й запропонувати конкретні рекомендації для підвищення ефективності фінансового забезпечення проєктів громад.

Для оцінки ефективності фінансового забезпечення проєктів громад використовуються різноманітні показники – табл. 1.

Таблиця 1. Показники ефективності фінансового забезпечення проєктів громад

Показник	Характеристика	Виклики
Обсяг бюджетних асигнувань [1, с. 34]	Показує кількість коштів, виділених місцевою владою на реалізацію проєкту.	Недостатність фінансування, нестабільність джерел фінансування.
Витрати на проєкт у порівнянні з запланованим бюджетом [1, с. 34]	Вказує на те, наскільки витрати на проєкт відповідають запланованому бюджету.	Великі затрати, неспроможність вкладення коштів згідно з бюджетом, непередбачені витрати.
Доходи від реалізації проєкту чи його продуктів [1, с. 34]	Відображає суму коштів, отриманих від реалізації проєкту або продуктів, що	Недостатність доходів, ризики неприбутковості проєкту, неспроможність

	створюються в рамках проекту.	отримати достатню вартість продукту.
Соціальні показники [2, с.8]	Включають оцінку впливу проекту на рівень життя мешканців, зменшення соціальної нерівності, поліпшення якості освіти тощо.	Відсутність соціальних позитивних змін, ризики негативного впливу на соціальні структури, відсутність підтримки громади.
Екологічні показники [2, с.8]	Визначають вплив проекту на навколишнє середовище, включаючи зменшення викидів шкідливих речовин тощо.	Ризики забруднення середовища, негативний вплив на біорізноманіття, втрата природних ресурсів.

Використання різноманітних методів та показників для оцінки ефективності фінансового забезпечення проєктів громад дозволяє здійснити комплексний аналіз та зробити обґрунтовані висновки щодо результативності та цілеспрямованості витрат.

Розглянемо основні фактори, що впливають на фінансове забезпечення проєктів громад [3, с.128]:

1. Доступність фінансових ресурсів на місцевому рівні. Визначається рівнем доходів місцевого населення, обсягом бюджетних асигнувань та наявністю інших джерел фінансування.

2. Регулюючі механізми – правові та інституційні рамки, які встановлюють правила та умови використання фінансових ресурсів для проєктів громад.

3. Механізми контролю, які визначають процес моніторингу та оцінки використання фінансових ресурсів для проєктів громад.

4. Джерела фінансування з яких можуть отримувати фінансування проєкти громад. Вони можуть бути бюджетними коштами, позиками від банків, грантами від міжнародних організацій чи пожертвами від приватних осіб або корпорацій.

Визначення основних факторів, що впливають на фінансове забезпечення проєктів громад, вимагає аналізу доступності фінансових ресурсів, регулюючих механізмів та механізмів контролю, а також джерел фінансування, що загалом визначаються конкретними умовами та контекстом місцевої спільноти. Розробка

стратегій управління фінансовими ресурсами для підвищення ефективності фінансового забезпечення проєктів громад є критично важливою для досягнення успішних результатів [2, с.7]. Пропонуються конкретні заходи та стратегії, які спрямовані на оптимізацію використання фінансових ресурсів, залучення інвесторів та забезпечення сталого розвитку місцевих громад через ефективне фінансове управління:

- створити механізми для раціонального використання фінансових ресурсів шляхом ефективного планування та контролю за витратами;
- розвивати партнерські відносини з інвесторами та спонсорами для забезпечення фінансової підтримки проєктів громад;
- створити сприятливі умови для залучення фінансових ресурсів шляхом поліпшення інвестиційного клімату та створення сприятливого законодавчого середовища.
- забезпечити підтримку та участь місцевої спільноти у процесі прийняття рішень щодо фінансового забезпечення проєктів.

Розробка стратегій управління фінансовими ресурсами має на меті забезпечити ефективне використання фінансових ресурсів, залучення інвесторів та забезпечення сталого розвитку місцевих громад, що вимагає комплексного підходу, включаючи планування, співпрацю з інвесторами, поліпшення інвестиційного клімату та підтримку місцевої спільноти.

Література

1. Подзізей, О., & Коробчук, Т. (2023). Фінансове забезпечення відновлення конкурентоспроможності територіальних громад в Україні. *Економіка та суспільство*, (48). <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2023-48-11>
2. Бажал, Ю. М., Домбровська, А. О. (2023). Результативність факторів економічного зростання: продуктивність та інновації. *Наукові записки НаУКМА. Економічні науки*, 8(1), 3–9. <https://doi.org/10.18523/2519-4739.2023.8.1.3-9>

3. Panasyuk, V. M., & Ptashchenko, O. V. (2023). Management of investment activities: regional and international aspect. *Journal of Strategic Economic Research*, (2), 121–129. <https://doi.org/10.30857/2786-5398.2023.2.13>